

alle rundt omkring i Landet have følt det uheldige i, at Staten aldrig har eksproprieret mere end lige det nødvendige de Steder, hvor der skulde eksproprieres. Det er givet den private Spekulation i Hænde; det er Enkeltmand, der har tjent rundt omkring ved alle Baneanlæg og deres Udvidelser ved den forøgede Værdi, som Arealerne derved have faaet. Særlig hver Gang vi have skullet udvide et gammelt tilstedeværende Anlæg, er det utrolige Summer, Staten har maattet betale for at kunne faa Arealerne. Her ligge nu Arealer, som det upaatvivleligt i kommende Tider vil blive af Vigtighed for Staten at eje, de have ikke stor Værdi nu, saa naar Ministeren foreslaar, at man skal ekspropriere dem for at have dem i Beredskab, naar Tiden kommer, haaber jeg, at Tinget vil gaa ind derpaa. Det vil blive en forholdsvis billig Historie, sammenlignet med de Summer, vi have maattet give ved andre Byer, hvor vi have maattet skaffe ny Arealer.

Da Spørgsmaalet om Aarhus Banegaard er inddraget under Diskussionen i Dag, maa jeg maaske ogsaa dertil gøre et Par korte Bemærkninger. Det forekommer mig ubetinget nødvendigt, at vi ligeledes faa denne Sag frem i Aar, thi for hver Dag, der gaar, benytter Spekulationen sig deraf; det vil blive dyrere og dyrere at erhverve den nødvendige Grund til Udvidelsen af Aarhus Banegaard, Forlæggelsen af Godsbanegaarden. Og at det maa komme, er klart; der er ikke Tale om andet, end at den stigende Trafik paa Aarhus vil nødvendiggøre en saadan Flytning og de Foranstaltninger, som bleve foreslaaede i Fjor. Men det forekommer mig ogsaa, at det er meget betydelige Fordringer, man stiller til Aarhus By. De 50 eller 60 Tdr. Land, som behøves til Banegaarden, ville koste ganske overordentligt. En Del af Grundenes Værdi er allerede oppe paa 10 Kr. Kvadratalenen, saa vidt jeg ved, saa det bliver en meget betydelig Sum. En stor Del af Arealet ejer ganske vist Aarhus By, og det vil jo lette Sagen en Del, at den uden direkte Tab eller Pengetilskud kan afgive det, men der er det mærkelige ved det, at en Del af de private Grunde, der støde op til det Areal, som Byen selv ejer, og som vil faa forøget Værdi ved Godsbanegaardens Anlæg, saa vidt jeg ved, tilhører en Familie, der har sikret sig ganske mærkelige Fordele. Det er Forhold, som egentlig talt vise, hvorledes man har styret kommunale Anliggender i Byerne tidligere, før

Oppositionen fik Lov til at komme med ind i Kommunalraadene. Der skal være den mærkelige Bestemmelse oppe i Aarhus Kommune — en Bestemmelse, som altsaa maa have faaet en Ministers Samtykke — at en Familie, som ejer en Del af de omhandlede Grunde, har sikret sig, at Aarhus Kommune aldrig maa ekspropriere noget af dens Grund til offentlig Brug, og endelig, at den samme Familie, saa længe den bebør Ejendommen, ikke kan sættes i højere Kommuneskat end for en bestemt Sum, jeg tror det er 400 Kr. eller Daler. Jeg tør ikke indestaa for Rigtigheden af det, men jeg tror dog, der er noget om det; i alt Fald er det blevet sagt mig, at det forholder sig saaledes. Jeg vilde gerne henstille til den højtærede Minister, om det ikke kunde være nyttigt at faa at vide, om der virkelig paa Trods af Grundloven kan være oprettet et saadant Fideikommis for en Familie, at den, saa længe den bebør Ejendommen, ikke skal svare højere Skat end en bestemt Sum, og at der, saa længe den ejer Grunden, ingen Ekspropriation kan finde Sted netop op til de Arealer, der skulle bruges til Godsbanegaard. Skulde det være Tilfældet, antager jeg, at Ministeren maa være fuldstændig berettiget til at kuldkaste en saadan fideikommissarisk Bestemmelse, thi efter Grundloven kan der ikke oprettes ny Fideikommisser. I alle Tilfælde vilde det være meget naturligt, at hvis vi skulde bruge de Arealer der ude, og hvis Aarhus Kommune skal tilvejebringe et Tilskud dertil, bør Aarhus Kommune ved Lov have Ret til at ekspropriere hele Arealet, som der er Tale om, og saaledes selv tage noget af den Fordel, som der vil komme ved Prisstigningen for de Arealer, som komme til at ligge ved Godsbanegaarden. Jeg tror, at det vil være en rimelig Fordring i det Øjeblik, man paalægger Byen saa store Udgifter og Byrder til Fremme af Statsbanernes Vel, Statsbanernes indre Anliggender. Jeg tillader mig derfor ogsaa at slutte mig til de andre ærede Medlemmer, som for kort Tid siden rettede en Opfordring til den højtærede Minister om at søge at tilvejebringe heldigere Forhold for Trafikken ved Anlæg af en ny Godsbanegaard i Aarhus.

Formanden: Under det tidligere Forslags Behandling bleve Forholdene ved Aarhus Godsbanegaard omtalte saa udførligt, at det vilde være ønskeligt ikke nu ved dette Forslag igen at komme ind derpaa.